

LIITE: Vastine Lounais-Suomen aluehallinto- viraston lausuntoon

Lausunnot	Vastine
Lounais-Suomen Aluehallintovirasto	
Kpl 5.3: Tarkennuksena tähän aluehallintovirasto toteaa, että terveydensuojelulain (763/1994) 19 §:n mukaan talousveden laadunvalvonnan on perustuttava ennalta varautumiseen ja riskienhallintaan. Lain 19 a §:n mukaan talousvettä toimittavan laitoksen on laadittava ja pidettävä ajan tasalla riskienhallintasuunnitelma. Suunnitelman tulee kattaa koko vedentuotantoketjua koskevat riskit ja siinä on esitettävä riskienhallinnan kannalta keskeiset tiedot ja tarkoituksenmukaiset menettelytavat riskien poistamiseksi tai vähentämiseksi. Vedentuotantoketjun riskienhallinnasta säädetään lisäksi valtioneuvoston asetuksessa vedentuotantoketjun riskienhallinnasta ja omavalvonnasta (riskienhallinta-asetus 7/2023). Riskienhallintasuunnitelma voidaan laatia WSP-työkalulla, joka tukee koko vedentuotantoketjun riskienhallintaa. Kuten suunnitelman kappaleessa 9 Toimenpiteet vahinko- ja onnettomuustapauksissa on todettu, pohjavesialueiden suojelusuunnitelma toimii omalta osaltaan hyvänä tietolähteenä, kun laaditaan riskienhallintasuunnitelmaa talousveden vedentuotantoketjulle.	Lisätty tarkennus.
Kpl 5.3.1: Aluehallintovirasto tarkentaa, että asetuksen mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen tulee huolehtia, että laitokselle laaditaan valvontatutkimusohjelma ja että valvontatutkimusohjelman laatimiseksi talousvettä toimittava laitos tekee kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ehdotuksen ohjelman sisällöstä. Ohjelma laaditaan yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen, talousvettä toimittavan laitoksen ja sille mahdollisesti vettä toimittavan laitoksen kesken.	Lisätty tarkennus.
Kpl 5.3.1, taulukko 6, vesiosuuskuntien yhteystiedot: Aluehallintovirasto toteaa, että pientenkin laitosten yhteystiedot sekä valvontatutkimusohjelmia ja riskienhallintaa koskevat tiedot ovat saatavilla Kankaanpään kaupungin ympäristöterveydenhuollosta, joka terveydensuojeluviranomaisena valvoo säännöllisesti vettä toimittavia laitoksia ja talousveden laatua ja huolehtii, että laitoksilla on ajan tasalla olevat valvontatutkimusohjelmat. Lisäksi on huomattava, että talousveden viranomaisvalvonnan tuloksista saa lisätietoa pohjavesien vedenlaadusta. Vaikka näytteet otetaankin pääsääntöisesti kuluttajan vesipisteestä, suuri osa tutkittavista muuttujista on sellaisia, että jakeluverkostolla ei ole vaikutusta niiden pitoisuuteen. Näin ollen myös viranomaisvalvonnan näytteitä voidaan hyödyntää pohjaveden laatua selvitettyäessä.	Ympäristöterveydenhuolto on ollut mukana hankkeen ohjausryhmässä. Suunnitelmassa on käsitelty ensisijassa raakavesipitoisuuksia, ja mikäli vettä käsitellään, ei kyseisen ottamon vedenlaatua ole painotettu suunnitelmassa. Suunnitelmaan ei ole ollut käytettävissä viranomaisvalvonnan vedenlaadun tuloksia kovin laajalti, jolloin ne on huomioitu soveltuvin osin.
Aluehallintovirasto näkee seurantar ryhmän perustamisen tärkeänä suojelusuunnitelman toteuttamisen kannalta. Seurantar ryhmä seuraisi suunnitelman toteuttamista ja varmistaisi suunnitelman päivittämisen. Suunnitelmassa olisi ollut hyvä määritellä mitä tahoja seurantar ryhmään kutsutaan mukaan. Aluehallintovirasto pitää erittäin tärkeänä, että myös ympäristöterveydenhuolto olisi mukana ohjelman seurantar ryhmässä, jolloin talousveden valvontaa koskevat tiedot olisivat käytettävissä ja tiedonvaihto puolin ja toisin varmistuisi.	Seurantar ryhmä koostuu ensisijaisesti hankkeen ohjausryhmästä. Seurantar ryhmän lopullinen kokoonpano jää koollekutsujan, tässä tapauksessa kunnan päätettäväksi.
Taulukon 18 toimenpidesuosituksissa on mainittu myös viranomaisten yhteisen toimintasuunnitelman laatiminen onnettomuustilanteiden varalle. Toimintasuunnitelman laatimiseen on syytä ottaa mukaan myös ympäristöterveydenhuollon edustaja, koska terveydensuojeluviranomaisen asiantuntemusta tarvitaan, jos onnettomuudesta voi aiheutua terveyshaittaa tai jos onnettomuus voi vaikuttaa talousveden laatuun.	Ympäristöterveydenhuolto lisätty toimenpidesuosituksiin.
Liite 1: Listassa on mainittu myös sosiaali- ja terveysministeriön asetus yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetus pienten yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta. Selvyyden vuoksi aluehallintovirasto suosittelee, että listassa olisi linkit kummankin asetuksen ajantasaiseen versioon eikä alkuperäiseen ja muutosasetukseen. Listassa on mainittu myös terveydensuojelulaki ja terveydensuojeluasetus. On huomattava, että terveydensuojelulaissa ja -asetuksessa on säädetty myös talousvedestä eikä pelkästään yleisesti terveydensuojelusta.	Muokattu.
Liitteessä 2, johon on kirjattu talousvesiasetuksen mukaiset talousveden laatuvaatimukset ja -tavoitteet, on virheitä. Taulukossa on mainittu ammoniumtyppi, nitraattityppi ja nitriittityppi. Tarkennuksena todettakoon, että asetuksessa laatuvaatimus on asetettu nitraatille ja nitriitille ja laatuvaatimus ammoniumille ionimuodoissaan. Jos arvot ilmoitettaisiin tyyppimuodoissa, lukuarvo olisi muu kuin taulukko on merkitty. Asetuksessa nitriitin ja ammoniumin yksikköinä on käytetty mg/l, ei µg/l. joten asetuksen mukaan ammoniumin laatuvaatimus on alle 0,50 mg/l ja nitriitin 0,50 mg/l. Lisäksi nitriitin laatuvaatimus on myös talousvesiasetuksen muutoksessa 683/2017 ollut 0,50 mg/l eikä 0,10 mg/l. Boorin laatuvaatimus on 1,5 mg/l (ei 1,0 mg/l). Natriumin yksikkö on asetuksessa µg/l (ei mg/l).	Korjattu.